

1) Til statsministeren af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvordan vil Danmark respektere og arbejde for at virkeliggøre det færøske lagtings beslutning om at gøre Færøerne atomvåbenfri?«

Skriftlig begrundelse

Det færøske lagting vedtog fredag den 24. februar følgende erklæring om Færøernes atomvåbenfrihed:

»I overensstemmelse med lagtingets resolution den 19. august om, at Færøerne skal holdes uden for stridigheder mellem landene og modsætte sig, at krigsmateriel oplagres på Færøernes territorium, erklærer lagtinget Færøerne for at være atomvåbenfrit område.«

Det må være en selvklar forpligtelse for den danske regering at respektere og hjælpe til at stadfæste denne beslutning i overensstemmelse med respekten for det færøske lagting og det færøske folks selvbestemmelsesret. Hertil kommer, at regeringen jo gennem vedtagelser i folketinget har forpligtet sig til aktivt at arbejde for, at Norden gøres til en atomvåbenfri zone.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Færøerne er atomvåbenfri, idet Færøerne som en del af det danske rige er omfattet af den danske politik på dette område. I øvrigt fremgår det naturligvis klart af loven om Færøernes hjemmestyre, at forsvarsspørgsmål nu engang er et anliggende, der ikke er henlagt under hjemmestyrets selvstændige kompetence, men varetages som rigsansliggende af rigets myndigheder. En ændring heraf ville, som alle ved, være ensbetydende med en fundamental ændring af det statsretlige forhold mellem Færøerne og Danmark.

Jeg kan oplyse, at regeringen i øvrigt ikke har modtaget nogen henvendelse fra de færøske myndigheder i anledning af den omtalte lagtingsvedtagelse.

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal takke statsministeren for svaret. I øvrigt var det netop, fordi jeg havde en fornemmelse af, at man måske endnu ikke havde modtaget en direkte henvendelse, at jeg

anførte det færøske lagtings beslutning i begrundelsen for mit spørgsmål.

Jeg vil gerne stille statsministeren to supplerende spørgsmål på baggrund af den erklæring. Når statsministeren nu siger, at Færøerne jo er atomvåbenfri nu i kraft af deres deltagelse i rigsfællesskabet og dansk atomvåbenpolitik, mener statsministeren så, at denne erklæring fra det færøske lagting er et rent slag i luften, altså at den ikke betyder noget som helst? Vi er mange, der har den opfattelse, at man må have ment et eller andet med denne vedtagelse i det færøske lagting; man kan forestille sig, at den måtte få indflydelse på Færøernes fremtidige status.

Det andet, jeg vil spørge om, er, om ministeren er af den opfattelse, at det, at færøsk forsvars- og udenrigspolitik er et rigsansliggende og ikke et spørgsmål for hjemmestyret på Færøerne, betyder, at den danske regering vil undlade at respektere væsentlige sikkerheds- og udenrigspolitiske beslutninger, som træffes af det færøske hjemmestyre, selv hvis man herfra bliver bedt om det. Altså: vil regeringen, hvad jeg egentlig spurgte om i mit spørgsmål og ikke rigtig fik noget svar på, arbejde for, at denne beslutning i det færøske lagting bliver taget alvorligt og respekteret og gennemført som et første skridt til at gøre Norden til en atomvåbenfri zone?

Lasse Budtz (S):

Statsministeren vil utvivlsomt erindre, at vi i sidste samling vedtog en dagsorden om Norden som atomvåbenfri zone. Jeg har naturligvis dyb respekt for statsministerens udtalelser om rigsfællesskabets konsekvenser for udenrigspolitikken både for Danmark og for Færøerne og kan ikke være spor uenig i statsministerens bemærkninger herom. Men jeg vil dog på den anden side gerne høre, hvad statsministeren i øvrigt mener om konsekvenserne af en sådan vedtagelse på Færøerne, sat i relation til, hvad vi vedtog i folketinget, idet et flertal i folketinget klart udtalte sig til fordel for undersøgelser om oprettelsen af en nordisk atomvåbenfri zone.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hvad angår hr. Pelle Voigts tillægsspørgsmål, må jeg henvise til det svar, jeg afgav i første omgang; jeg har ikke noget at føje dertil.